

Lausunto arkistoinnin suunnittelu tiedonhallintamallin ohjeesta

KHALL 05.10.2026
351/11.01.00.03/2026

Valmistelija hallintosihteeri Annika Rauma puh. 050 4436 880

Arvio kuntastrategian toteutumisesta

Neutraali

Kansallisarkisto pyytää eri viranomaisten ml. kuntien lausuntoa luonnoksesta Arkistoinnin suunnitteluun tiedonhallintamallin avulla - ohjeesta.

Lainsäädäntöuudistukset ja julkishallinnon toimintaympäristön muutokset edellyttävät arkistoinnin suunnittelua koskevan ohjeistuksen kehittämistä. Merkittävimpiä muutoksia ovat tiedonhallinnan digitalisoituminen sekä arkistointilain (529/2026) voimaantulo 1.7.2026. Uusi arkistointilaki ei tunne aiemmin käytössä ollutta arkistonmuodostussuunnitelmaa, vaan jatkossa arkistoinnin suunnittelun apuvälineenä on tarkoituksenmukaisinta käyttää tiedonhallintamallia.

Tiedonhallintamallin sisällöstä on säädetty tiedonhallintalaissa, ja jo sellaisenaan tiedonhallintamalli tarjoaa keskeiset arkistoinnin suunnittelussa tarpeelliset elementit: tiedot toimintaprosesseista, tietovarannoista, keskeisistä tietoryhmistä, tietoaineistojen arkistoinnista, tietojärjestelmistä sekä myös arkistointia tukevista tietoturvasuustoimenpiteistä. Arkistoinnin hallittu toteuttaminen edellyttää näiden elementtien jäsentelyä sekä suunnitelmallista elinkaaren hallintaa.

Lausunto pyydetään antamaan 12.10.2026 mennessä lausuntopalvelussa.

Tänä vuonna voimaan tulleen arkistointilain (529/2026) mukaan arkistoinnin suunnittelu tapahtuu osana viranomaisen tiedonhallintaa. Suunnittelun keskeinen työväline on julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain (906/2019, jatkossa tiedonhallintalaki) mukainen tiedonhallintamalli (5 §). Kansallisarkisto on tuottanut arkistoinnin asiantuntijaviranomaisena ohjelunnon, joka tarjoaa julkishallinnon toimijoille yhtenäiset periaatteet arkistoinnin suunnitteluun ja hallintaan tiedonhallintamallin avulla.

Lausunnossa pyydetään vastaamaan liitteessä oleviin kysymyksiin.

Luonnos ohjeesta on nähtävänä sähköisessä kokoushallinnassa.

Esittelijä Kunnanjohtaja Minna Nikander

Esitys

Kunnanhallitus antaa liitteen mukaisen lausunnon arkistoinnin suunnittelu tiedonhallintamallin ohjeesta.

Päätös
